

Bibliotekernes Dialogforum

DATO: Fredag den 26. april, kl. 10.00-13.00.

HVOR: DOKK1, Mødelokale M2-7, Aarhus
Der serveres frokost efter mødet.

Mere om medlemmer og møder i Bibliotekernes Dialogforum www.db.dk/dialogforum

Deltagere

Steen Bording Andersen, Danmarks Biblioteksforening
Michel Steen-Hansen, Danmarks Biblioteksforening
Lotte Hviid Dhyrbye, Tænketanken Fremtidens Biblioteker
Astrid Kæthius, Tænketanken Fremtidens Biblioteker
Pia Henriette Friis, Bibliotekschefforeningen
Gitte Østergaard, Københavns Kommunes Biblioteker
Jette Fugl, Bibliotekarforbundet
Torben Jensen, Bibliotekarforbundet
Grete Weitze, Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre
Ida Kongsø, Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre
Michael Nøhr, Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre
Peter Raben, HK
Kasper Holm, Gymnasie-, Akademi- og Erhvervsskolernes Biblioteksforening

Afbud

Mads Samsing, HK
Bertil F. Dorch, DFFU

Sekretær for udvalget:

Michel Steen-Hansen

1. Godkendelse af dagsorden og referat

Sagsfremstilling

Dagsorden og udkast til referat fra mødet den 7. november 2018 godkendes.
Læs det [her](#)

Afgørelse:

Godkendt.

2. Udvikling af bibliotekstilbud til ungdomsuddannelser

Sagsfremstilling

På sidste møde aftales det at biblioteksdrift på ungdomsuddannelser skulle være tema på næste møde i Bibliotekernes Dialogforum bl.a. med baggrund i diskussion om

folkebibliotekernes betjening og samarbejde med ungdomsuddannelserne og finansieringen af dette.

Nina Thorsted Petersen fra Odense Centralbibliotek vil præsentere deres store National analyse af bibliotekstilbud til ungdomsuddannelserne. Den har fokus på udvikling af folkebibliotekstilbud til ungdomsuddannelser samt skalérbar Best Practise for samarbejde og fremtidig kompetenceudvikling.

Se analysen [her](#)

Jette Fugl formand for Bibliotekarforbundet vil komme med oplæg ud fra en opsamling af deres tidligere undersøgelse på området.

Kasper Holm, formand for GAEB kommer med oplæg om status på ungdomsuddannelsernes biblioteksdrift. GAEB's (Gymnasie-, Akademi- og Erhvervsskolernes Biblioteksforening) bestyrelse er indbudt til at deltage i punktet (men med meget kort varsel).

På mødet lægges op til debat om fremtidens biblioteksbetjening på ungdomsuddannelser og fremtidige fælles tiltag i Bibliotekernes Dialogforum, for at sætte fokus på hvordan det udvikles.

Afgørelse:

Der var oplæg fra følgende, som blev drøftet:

Nina Thorsted Petersen – Odense Centralbibliotek

Jette Fugl - Bibliotekarforbundet

Kasper Holm - Gymnasie-, Akademi- og Erhvervsskolernes Biblioteksforening.

Der var enighed om at opfordre til at man fremdrager de gode erfaringer og velfungerende finansierede samarbejdsaftaler mellem uddannelsesinstitutioner og folkebiblioteker.

Ex. Kolding, Esbjerg og Silkeborg.

One size doesn't fit all...

Derfor en lang række af anbefalinger til overvejelse og udvælgelse:

- Kendskab til de unge
- Kendskab til uddannelsesinstitutionerne og deres rammer
- Bevidsthed om egen vision/mission, værdier og organisation
- Forventningsafstemning
- Hvilken form for samarbejde og hvilke tilbud giver mening?

Kompetencerne i bibliotekstilbuddet er centrale i videreudviklingen af biblioteksbetjeningen af ungdomsuddannelserne. Det er vigtigt, at vi går i dialog med lederne af ungdomsuddannelserne som f.eks. Danske Gymnasier (rektorforeningen) om det.

Der bør også være fokus på "hvad koster det" i forhold til den nødvendige opgave, der ligger i at sikre adgang til databaser, og de kompetencer som eleverne skal udstyres med i kildekritik, informationssøgning og den digitale dannelse.

Vi skal definere bibliotekers rolle i at sikre elever og studerende 21st Century Learning Skills på uddannelsesinstitutionerne. Det tages op på næste møde, og set i en sammenhæng med PLC opgaven, og oplæg fra KFPLC. Herunder grundlaget for det nye fag "Teknologiforståelse" og bibliotekernes rolle i at skabe indhold i det.

Se mere om info.21skills.dk og de seks kompetencer:

1. Kollaboration
2. Problemløsning og innovation
3. Videnskonstruktion
4. Kompetent kommunikation
5. Selvevaluering
6. It og læring

Det politiske perspektiv er at få bibliotekernes rolle i at udstyre elever og studerende med 21st Century Learning Skills skrevet ind i love og bekendtgørelser i uddannelserne, samt i de kommunale samarbejder mellem uddannelser på alle niveauer og kommuner.

Vores videre udgangspunkt er at tage det samarbejdende biblioteksvæsen som udgangspunkt på tværs af sektorer.

Konkret arbejder vi videre på at skabe grundlag for en konference om emnet. Nina Thorsted Petersen vil undersøge om Centralbibliotekerne vil være med sammen med BF og DB. Det kan gøres i samarbejde med den konference, der skal laves som afslutning på "National analyse af bibliotekstilbud til ungdomsuddannelserne".

3. Debatten om bibliotekerne med KL og Kulturministeren

Sagsfremstilling

Som opfølgning på sidste temamøde i Dialogforum om den debat Kulturministeren og formanden for KL's Erhvervs- og Kulturudvalg har iværksat om fremtidens biblioteker laver vi på dette møde en opfølgning.

Efter de fire debatter med et indbudt publikum fire forskellige steder i landet har Kulturminister og KL's kulturudvalgsformand deltaget i faglige debatter på:

BCF Årsmøde den 7. februar – se mere [her](#)

Det Bibliotekspolitiske Topmøde den 12. april – se mere [her](#)

Der vil endvidere være temadebat den 15. - 16. maj på [KL's Kultur- og fritidskonference](#).

På mødet drøftes hvordan vi evt. op til denne temadebat kan komme med et fælles udspil eller tiltag der kan fremme debatten om bibliotekerne.

Der kan tages udgangspunkt i de fem pejlemærker for fremtidens biblioteker, som Dialogforum skabte sidste år og som er sendt som åbent brev til Kulturminister og formanden for KL's Kultur- og Erhvervsudvalg.

Efter afsendelse af det åbne brev med pejlemærkerne, har de tre formænd for Bibliotekarforbundet, Bibliotekschefforeningen og Danmarks Biblioteksforening, sammen skrevet et indlæg i Altinget den 2. oktober, under overskriften [Sådan kan vi udløse bibliotekernes fulde potentiale](#).

På mødet vil der blive orienteret om de afholdte møder, samt lagt op til drøftelse af hvordan vi kan deltage aktivt i den fremtidige debat, og hvordan vi kan skabe fælles udmeldinger og afsæt.

Afgørelse:

Michel Steen-Hansen orienterede om debatterne frem til nu. Der var enighed om at indgå i nærmere dialog med KL om at få styrket de kommunale debatter om folkebibliotekerne. Aktuelt mødes DB og BCF på administrativt plan med KL.

4. National Læsestrategi

Sagsfremstilling

I kølvandet på Tænk tanken Fremtidens Bibliotekers undersøgelsen [Børns læsning 2017: Overblik og indblik](#) lancerede Danmarks Biblioteksforening ideen om at formulere en national læsestrategi for børn og unge, og der er der iværksat en del tiltag om børns læsning på mange planer.

På BCF Årsmøde blev der skabt et [Håndslag: Børns læsning](#).

I januar blev indgået et [folkeskoleforlig](#) mellem regering og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, som netop sætter fokus på læsning og beskriver en 3-årig læseindsats, der skal reducere antallet af svage læsere ved at øge læselysten, læseundervisning og faglig læsning fra 2.-9. klasse, så fornemmer vi at der primært tænkes i folkeskoleregi, når den skal udmøntes.

På Det Bibliotekspolitiske Topmøde meddelte Kulturministeren at hun ville afsætte 5,6 mio. ikke forbrugte midler i udviklingspuljen som nu øremærkes til en [læseindsats for børn](#).

Så der er fuld gang i indsatserne om børn og læsning.

Til at forankre ideen om National Læsestrategi har er nedsat en bredt forankret [koalitionsgruppe](#) til at forestå arbejdet med at formulere oplæg til en National Læsestrategi. Den vil blive præsenteret på høring på Christiansborg den 11. september 2019.

Koalitionsgruppen har formuleret en kernefortælling formuleret for at gøre det helt klart, hvorfor det er så vigtigt med en national læsestrategi, hvad der skal gøres og hvor der skal sættes ind. Kernefortællingen er skrevet i samarbejde med koalitionsgruppen, og kan læses [her](#)

Se mere om arbejdet på <https://nationalstrategi.dk/>

På mødet vil kort blive præsenteret hovedpunkterne fra processen om National Læsestrategi, om Kulturministerens pulje og om håndslag.

Det lægges op til debat om hvordan Dialogforum kan bidrage.

Afgørelse:

Der blev orienteret om arbejdet med National Læsestrategi og status på det, som fremgår af www.nationalstrategi.dk og det blev understreget, at vi alle skal gøre en indsats for at inddrage folkeskolesektoren og DLF mere i samarbejdet. Flere parter har været i kontakt med DLF om emnet, uden at de ønsker at indgå i samarbejdet.

BCF er i gang med arbejdet om at forankre håndslag om Børns Læsning i CB-regi og koordinerer med DB om National Læsestrategi indsatsen.

5. Fremtidens Forskningsbiblioteker

Kulturministeren og Uddannelses- og Forskningsministeren har nedsat en arbejdsgruppe, som er kommet med anbefalinger til om den fremtidige organisering af forskningsbiblioteksområdet.

Rapport med anbefalinger fra arbejdsgruppen om den fremtidige organisering af forskningsbiblioteksområde er nu udkommet og kan ses [her](#)

På mødet vil rapporten blive præsenteret, og der lægges op til debat om den videre proces.

Afgørelse:

Jette Fugl, Michel Steen-Hansen og Peter Raben orienterede om status og sagen blev drøftet. BF og HK har afsendt høringsvar til Kulturministeriet og er indkaldt til møde.

6. Den digitale infrastruktur og det samarbejdende biblioteksvæsen

Det samarbejdende biblioteksvæsen er den krumtap, som sikrer et effektivt og smidigt dansk bibliotekssystem med en række elementer af fælles karakter: Overordnet infrastruktur, digitale tjenester, udviklingsfokus og helt elementært: let adgang til at bl.a. at hjemlåne materialer fra andre, for blot at nævne nogle få.

Spillerne er flere, og flere af dem er midt i en ny udvikling. Alle af betydning for alle landets folkebiblioteker:

Dansk Biblioteks Center står for produktion af infrastrukturen. Staten afhænder sin del af DBC-aktierne og ifølge et lovforslag overtager KL dem, mens udgiften omlægges til bloktilskud. Betyder det reelt en fordyrelse af DBC-produkterne for bibliotekerne, fordi midlerne i sidste ende ikke går til bibliotekskontoen?

Afledt heraf ventes bestilleropgaven overfor DBC at rykke fra DDB (Danskernes Digitale Bibliotek) til KOMBIT, hvilket, sammenholdt med den digitale udvikling i øvrigt, gør en kortlægning af DDB's virksomhed relevant, og spørgsmålet er, hvad det på sigt vil betyde for bibliotekerne?

Det Kgl. Bibliotek, der i 2017 fusionerede med Statsbiblioteket, og siden med andre biblioteker skal nu overtage dele af DEFF (Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek) og dets licensopgaver fra Slots- og Kulturstyrelsen.

For nylig skrev Danskernes Digitale Bibliotek (DDB) i deres nyhedsbrev "Bibliotekernes digitale udvikling har ændret sig markant siden DDB blev etableret i 2012. Med udsigterne til, at KL til januar 2020 bliver ene-ejer af DBC A/S har DDB's styregruppe nedsat en arbejdsgruppe, som hen over foråret vil drøfte, hvordan de opgaver, der i dag ligger i DDB, fremadrettet kan organiseres, så de mest hensigtsmæssigt understøtter bibliotekernes samlede digitale udvikling. I forbindelse med arbejdet skal arbejdsgruppen kortlægge mulige scenarier: Både scenarier, der indebærer en videreførelse af den nuværende organisering og scenarier, der indebærer en nedlæggelse af DDB som organisation. Det er ikke hensigten, at en evt. reorganisering skal medføre et bortfald af opgaver, og forslaget fra arbejdsgruppen skal derfor indeholde overvejelser om alle de opgaver, der i dag varetages af DDB. Undtaget er dog bestillerfunktionen ift. DBC A/S, som forventes at blive flyttet til KOMBIT ved årsskiftet.

På baggrund af arbejdet skal DDB's styregruppe i juni tage stilling til arbejdsgruppens anbefaling til den fremtidige organisering af DDB's opgaver, der derefter skal politisk behandles af KL's bestyrelse og Kulturministeren.

Altså endnu en arbejdsgruppe med en meget kort frist til at komme med oplæg til en vital samarbejdsform. Også i forhold til Det Fælles Bibliotekssystem FBS er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal arbejde med fremtidens styring.

På mødet forsøger vi at skabe et overblik, og opdaterer hinanden om de forskellige tiltag, med henblik på at skabe et fælles overblik og handle mulighed.

Afgørelse:

Steen Bording Andersen orienterede med fokus på, at ændringerne af DBC-ejerskabet betyder, at der flyttes 41 mio. kr. fra betalingen af de statslige opgaveløsninger til kommunalt bloktilskud, hvilket kan betyde, at midlerne bliver brugt til andre velfærdsopgaver i nogle kommuner, mens regningen stadig sendes til biblioteket, og dermed bliver en skjult besparelse.

Dette skal der skabes lokal opmærksomhed på både politisk og fagligt.

7. Folkemøde og andre steder for debat med folket

De seneste år har vi forsøgt at skabe fælles debatter på bl.a. Bogforum, Kulturmødet på Mors og Folkemødet på Bornholm under navet "Danmarks Biblioteker".

På sidste møde drøftede vi hvordan vi fremover samarbejder til gavn for alle Danmarks Biblioteker.

Indtil videre har kun BCF, BF og DB indgået i det forpligtende samarbejder om at skabe fælles debatter på Folkemødet, men andre er velkomne, hvis de vil bidrage.

På mødet orienteres om status på debatterne.

Afgørelse:

Der blev kort orienteret om planerne. HK udtrykte, at de næste år gerne ville inddrages på et tidligere tidspunkt af processen, hvis de skal indgå i et forpligtende samarbejde.

8. Fremtidige møder

Vi fastsætter de fremtidige møder og laver oplæg til en arbejds- og mødeplan.

Afgørelse:

Fremover indbydes Gymnasie-, Akademi- og Erhvervsskolernes Biblioteksforening som fast gæst i Dialogforum.

Der sættes et møde op i september med en opfølgning af denne dagsorden, med fokus på PLC i punkt om bibliotekets rolle i at udstyre elever og studerende 21st Century Learning Skills på uddannelsesinstitutionerne.

Der udsendes doodle.

EVT.